

POSTANOWIENIE

Dnia 31 sierpnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Grzegorzczak

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie ze skargi I. M. o wznowienie postępowania zakończonych

prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 17 lipca 2015 r., sygn. akt I ACa (...)

w sprawie z powództwa I. M.

przeciwko Skarbowi Państwa - Ministrowi Przedsiębiorczości i Technologii

uprzednio Ministrowi Gospodarki

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 31 sierpnia 2018 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 31 stycznia 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

1) oddała zażalenie;

2) przyznaje radcy prawnemu T. S. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Warszawie kwotę 2700 zł (dwa tysiące siedemset), podlegającą podwyższeniu o podatek od towarów i usług (VAT) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi w postępowaniu zażaleniowym;

3) nie obciąża powoda obowiązkiem ponoszenia kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił skargę I. M. o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 6 października 2014 r., ponieważ nie została oparta na ustawowej podstawie wznowienia. Nie doszło bowiem do uniemożliwienia skarżącemu działania w postępowaniu przez niezawiadomienie go o terminie rozprawy przed Sądem drugiej instancji, skoro o rozprawie wyznaczonej celem rozpoznania apelacji został powiadomiony jego pełnomocnik.

Skarżący w zażaleniu zarzucił kwestionowanemu postanowieniu naruszenie art. 410 § 1 zdanie 1 w związku z art. 403 § 2 k.p.c. przez merytoryczne rozpoznanie i odrzucenie skargi na posiedzeniu niejawnym, chociaż dopuszczalne było jedynie stwierdzenie, czy skarga wskazuje podstawę wznowienia i czy odpowiada ona jednej z przyczyn przewidzianych w ustawie. Prawidłowa ocena materiału dowodowego prowadziła do wniosku, wbrew przyjętemu przez Sąd stanowisku, że powołana podstawa wznowienia postępowania rzeczywiście zaistniała. Skarżący domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wstępne badanie skargi o wznowienie postępowania dokonywane na posiedzeniu niejawnym obejmuje, zgodnie z art. 410 § 1 k.p.c., terminowość wniesienia skargi, czyli dochowania terminu z art. 407 k.p.c., dopuszczalności skargi i oparcia jej na ustawowej podstawie (dopuszczalności wznowienia). Brak któregośkolwiek z tych wymagań powoduje odrzucenie skargi. W następstwie uchylenia art. 411 k.p.c. doszło do poszerzenia kognicji sądu badającego na posiedzeniu niejawnym czy skarga opiera się na ustawowej podstawie wznowienia przez powinność stwierdzenia, w ramach tego etapu postępowania, czy powołana przez skarżącego podstawa wznowienia rzeczywiście istnieje. Oceny tej sąd dokonuje według twierdzeń zawartych w skardze (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2005 r., IV CZ 50/05, z dnia 30 maja 2007 r., IV CZ 22/07, z dnia 10 lipca

2008 r., z dnia 18 lutego 2015 r., I CZ 3/15, z dnia 28 lutego 2018 r., II CZ 105/17, niepublikowane). Z samego uzasadnienia skargi w sposób niebudzący wątpliwości wynika, że powołana w niej podstawa w rzeczywistości nie nastąpiła. Nie zasługiwał zatem na podzielenie zarzut naruszenia art. 410 § 1 k.p.c.

Skarżący jako podstawę skargi o wznowienie postępowania wskazał pozbawienie go możliwości działania w postępowaniu apelacyjnym przez przeprowadzenie rozprawy mimo niezawiadomienia go o jej terminie. Chodzi zatem o podstawę nieważności postępowania przewidzianą w art. 401 pkt 2 k.p.c. Jej zaistnienie wymagało wykazania, że doszło do naruszenia przepisów prawa przez sąd lub przez przeciwnika procesowego. W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd Apelacyjny wyjaśnił, że zgodnie z art. 133 § 3 k.p.c., jeżeli ustanowiono pełnomocnika procesowego, doręczenia dokonywane są temu pełnomocnikowi. Dotyczy to również zawiadomienia o terminie rozprawy. W takiej sytuacji obowiązek zawiadamiania strony o podejmowanych czynnościach procesowych spoczywa na pełnomocniku procesowym, jeżeli sąd nie zarządził osobistego jej stawienia się na rozprawie. Nie było wątpliwości, że w postępowaniu rozpoznawczym powód był reprezentowany przez ustanowionego pełnomocnika i nie zostało wydane zarządzenie o obowiązkowym jego udziale w rozprawie apelacyjnej. Pełnomocnik powoda został prawidłowo zawiadomiony o tej rozprawie. Nie doszło zatem do naruszenia przepisów prawa. Powołana przez skarżącego podstawa w rzeczywistości nie zaistniała i nie było potrzeby wyznaczania rozprawy dla stwierdzenia okoliczności, która nie była sporna.

Podniesiony w zażaleniu zarzut naruszenia art. 403 § 2 k.p.c. był bezzasadny, skoro w skarżący, kwestionując trafność określenia rozmiaru odszkodowania nie powołał w skardze podstawy objętej tym uregulowaniem.

Z tych względów zażalenie jako pozbawione uzasadnionych podstaw zostało oddalone na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. Na zasadzie przewidzianej w art. 102 w związku z art. 361, 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. Sąd nie obciążył skarżącego kosztami postępowania zażaleniowego, mając na uwadze charakter sprawy i znaczenie dla niego jej rozstrzygnięcia.